

דף פג

קלב. א. דם חטאת שנכנס לקודש לכפר ולא כיפר – האם נפסל?

ב. דם חטאת שנכנס בשוגג לקודש – האם נפסל?

ג. מנין מקור הדין שכל הקרבנות הנשרפים, מטמאים בגדים של האדם השורפם?

א. דם שנכנס להיכל לכפר ולא כיפר; לדברי רבי אליעזר – נפסל (גזרה שוה לכפר בקדש מאיסור כניסת אדם בבוא הכהן הגדול לכפר בקדש). ולדברי רבי שמעון (ורבי יהודה) – לא נפסל. (גזרה שוה לכפר בקדש משריפת פר ושעיר יוהכ"פ שכיפרו בקדש).

א. בגדר 'כיפר' יש אומרים דוקא אם היזה כל ההזאות שבפנימיות; שבע על הפרוכת וארבע על המזבח הפנימי (ע' מג"ח קלט). ויש אומרים אפילו היזה על המזבח בלבד או על הפרוכת בלבד (ע' לשון הרמב"ם פסוה"מ ב, טז ובחדושי הגר"ח הלוי שם).

ב. לדעת הסוברים שאין נפסל אלא בשכיפר, נראה שאם נתן בפנים אחד מן הפסולים [אפשר חוץ מטמא שכשר לעבודת ציבור] – לא פסל (עפ"י מג"ח קלט).

ב. לדברי רבי יהודה, דם הנכנס בשוגג אינו נפסל.

הרמב"ם (פסוה"מ ב, טז – כפירוש רוב המפרשים) פסק שאם הכניסו במזיד פסל אפילו לא כיפר. ואם בשוגג, לא פסל אלא כיפר.

ג. מקור הדין שכל הקרבנות הנשרפים מטמאים בגדים של השורף; לדברי רבי יהודה – מכפל המלה חטאת האמורה אצל שרפת פר ושעיר דיום הכפורים. ולדברי רבי מאיר – מיתור לכפר האמור שם. [ואילו רבי יהודה מצריך 'לכפר' לג"ש, ללמד לדין דם חטאת שנכנס לקדש שאינו נפסל אלא אם כיפר, כרבי שמעון].

פרק תשיעי

קלג. א. מהן שיטות התנאים בפרטי המינים שהמזבח מקדש את פסולם שאם עלו לא ירדו: בבהמה, בעוף, במנחה, בדם, בנסכים?

ב. האם המזבח מקדש קמצים שלא קודשו בכלי; אימורי קדשים קלים שהעלם קודם זריקת הדם; קרבנות חיים?

ג. אלו פוקעים מאש המזבח מחזירים אותם, ואלו שאין מחזירים אותם?

א. לדברי רבי יוסי הגלילי (בברייתא), המזבח מקדש רק פסולי קרבן בהמה, לא עופות ולא מנחה (כל הנגע במזבח יקדש. וסמוך לו: וזה אשר תעשה על המזבח, כבשים...).

לדברי רבי עקיבא – גם עופות, אך לא מנחות (לפי שנאמר בענין הזה 'עולה'. ערש"י).

לרבי יהושע (במשנתנו) – אף מנחות, בין אותן הבאות בגלל הזבח בין הבאות בפני עצמן, אבל לא דם ונסכים (הוא העלה על מוקדה – הראוי לאשים).

לדברי רבי שמעון אף מנחות ונסכים (וה"ה לדם), אך דוקא אותם שבאים בפני עצמם אבל הבאים בגלל

הזבח [אפילו מכאן ועד עשרה ימים] – אינו מקדש (דומיא ד'עולה'). ואין חילוק אם היה הפסול בזבח או בנסכים או בשניהם – הזבח לא ירד ונסכיו ירדו.

אולם אם נפסל הזבח בשחיטה או קודם לכן, הרי הנסכים נחשבים כבאים בפני עצמן ולא ירדו (עפ"י חז"א זבחים יט, כה. וע' חדושים ובאורים מנחות ה, ד).

לרבן גמליאל – המזבח מקדש את כל הראוי לו, גם דבר שאינו ראוי לאשים (דם, נסכים), ואף אם הוא בא בגלל דבר אחר, כמנחה ונסכים הבאים עם הזבח (על המזבח).

להלכה הזבח הפסול לא ירד והנסכים ירדו, בין נסכים הבאים עם הזבח בין הבאים בפני עצמם, כרבי יהושע (ערמב"ם פסוה"מ ג, יד ובנושאי כלים; ליקוטי הלכות ועוד).

ב. אמר רב פפא: קמצים שלא נתקדשו בכלי – אין המזבח מקדש (מפני שמחוסרים מעשה בגופם, ועדיין אינם מבוררים למזבח).

אימורי קדשים קלים לפני זריקת הדם – מקדש, מפני שאינם מחוסרים מעשה בגופם. (כן אמר עולא. והסיקו התוס' דאיתא בין לרבי שמעון בין לרבי יהודה).

יש אומרים דוקא כשנזרק הדם לבסוף וי"א אפילו נשפך הדם. ע' להלן פה.

קרבתות חיים – ירדו ('עולה' – משראוי לעלות).

לדברי התוס' (פז: פח.) דם שנזרק על המזבח, לדברי הכל אין צריך לקנחו.

ג. אברי הקרבנות (כשרים) שפקעו מעל המזבח – מחזירים אותם.

והוא הדין ללבונה, שראויה על מזבח החיצון (תוס' עפ"י מנחות כו:).

קטורת שפקעה – אין מחזירים.

אע"פ שיש מהתנאים שסוברים אין מחזירים את הפוקעים – רוב דעות התנאים סוברות

שמחזירים. וכן הלכה (עפ"י מג"ח תמ, יב).

דפים פד – פה

קלד. אלו סוגי פסולין אם עלו על המזבח – לא ירדו, ואלו שאם עלו – ירדו?

רבי שמעון נתן כלל בדבר: כל שפסולו בקודש (רש"י: שנפסל משבא לעזרה. תוס': שארע הפסול לאחר שנתקדש בכלי, או: כל שכיוצא בו כשר בקודש במקום אחר) – אם עלה לא ירד, וכל שאין פסולו בקודש – ירד;

הלכך: רובע ונרבע, מוקצה, נעבד, אתגן, מחיר, כלאים, טרפה, (וי"א שבטריפה אין הדבר מוסכם אם נחשב 'אין פסולו בקדש'. ע' תוי"ט להלן יב, ד), ויוצא דופן (ובכלל אלו זקן חולה ומזוהם ונדמה וטמטום ואגדרוגינוס. תוס'), כיון שאין פסולם בקודש – ירדו. ובעלי מומין – לתנא קמא ירדו, וכן מסר רבי חנינא סגן הכהנים מאביו, שהיה מדחם מהמזבח [כלאחר יד, לא באופן גלוי וישיר. ע' גמרא להלן פה: באבע"א].

ואילו רבי עקיבא מכשיר בדוקין שבעין, כלומר אותם מומים שאינם פסולים בעופות.

הלכה כרבי חנינא סגן הכהנים בשם אביו (עפ"י פירוש המשנה לרמב"ם ורע"ב).

אימורים או דם שנפסלו בלינה; בשר שיצא; נטמא; נשחט במחשבת חוץ-לזמנו או חוץ-למקומו; קרבנות קבלו פסולין את דמם, אותם שיש להם הכשר במקום אחר כגון טמאים; הניתנים למטה שנתנם למעלה ולהפך; הניתנים בחוץ שנתנן לפנים ולהפך – כל אלו שעלו, לא ירדו.